

PROGRESJONSPLANER

I rammeplanen står det følgende om progresjon; «Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer, og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter».

I Hvalrossen barnehage handler det for oss om å se det enkelte barn, og legge til rette for det. Barn utvikler seg ulikt og i ulikt tempo. Nedenfor har vi satt opp en veiledende utviklingsplan innenfor rammeplanens 7 fagområder.

Kommunikasjon, språk og tekst

Kommunikasjon er en viktig del av hverdagen. Begrepsinnlæring foregår hele tiden i alle hverdags situasjoner. Å lese bøker, dikte, rime, tulle og tøyse med ord er med på å utvikle språket hos barna, og gir de et positivt forhold til språket, både muntlig og skriftlig. Kommunikasjon foregår også gjennom andre uttrykksformer som tegning, sang, dans, lek, drama og kroppsspråk.

1-2 åringene

Vi legger vekt på å sette ord på handlinger og det vi har rundt oss.

- Gi respons på barnas non – verbale språk (kroppsspråk, øyekontakt).
- Leke med lyd, rim, regler og sang.
- Pekebøker (se og snakke om ting).

2-3 åringene

Gi rom for samtale rundt barnas opplevelser, tanker og følelser, utvikle et rikt og variert språk.

- Høytlesing, eventyr og fortellinger.
- Biblioteks besøk.
- Rim og regler, lage tøyseord.
- Sang og sangleker.
- Spille spill.

4-5 åringene

- Høytlesing og å kunne gjenfortelle.
- Leke med tall og bokstaver.
- Lage fortellinger.
- Lære seg rim, regler og eventyr.
- Skrive navnet sitt.
- Sette ord på egne følelser og opplevelser.
- Biblioteks besøk.

Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal være en helsefremmende virksomhet. Vi fokuserer på balanse mellom fysisk aktivitet og hvile, sunt kosthold og god hygiene. Barna skal få et positivt forhold til egen kropp, og gjennom variert fysisk aktivitet, utvikle fin- og grovmotoriske ferdigheter.

1-2 åringene

Gi rom for motorisk utfoldelse og opplevelser av kroppslig mestring.

- Få erfaring med ulike typer underlag, både ute og inne.
- Spise selv, smake på og venne seg til ulike typer mat.
- Bevegelsesleker.
- Puslespill med knotter, byggeklosser og duplo.
- Trille ball.

2-3 åringene

Gi barna grov- og finmotoriske utfordringer inne og ute.

- Selvstendighetstrening, av- og påkledning, måltider, toalett, vaske hender.
- Finmotoriske aktiviteter som; puslespill, Nobbyperler, plastelina, tegne og male.
- Grovmotoriske ferdigheter som; dans, hinderløype og bevegelsesleker.
- Smake på og venne seg til ulike typer mat.
- Turer til Håkøygamma, nærmiljøet, variert terreng.
- Aktivitet i gymsal med tilpasset opplegg.
- Bli kjent med kropp og sanser.

4-5 åringene

- Turer som er lengre og mer utfordrende, som Gutta på skauen og fjellturet.
- Skigåing.
- Skape forståelse for god hygiene og sunt kosthold, samt medvirke til å lage mat og kutte grønnsaker/frukt.
- Finmotoriske aktiviteter som; tegne, klippe, skrive og lime.
- Aktivitet i gymsal med tilpasset opplegg.
- Bevissthet på kropp og egne grenser.

Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal utvikle sin egen kreativitet gjennom å bli kjent med ulike uttrykksformer som forming, dans, musikk og drama.

1-2 åringene

- Lytte og danse til musikk, og bruk av instrumenter.
- Bli kjent med enkle formingsmaterialer.
- Dramatiseringsleker.

2-3 åringene

- Bli kjent med fargene.
- Bli kjent med ulike formingsmaterialer og metoder.
- Utfolde seg til musikk, bruke rytmeinstrument, synge, danse og lytte.
- Enkel dramatisering av eventyr.

4-5 åringene

- Varierte formingsaktiviteter.
- Besøk på ulike museum.
- Rollespill/lek, tradisjonelle sangleker(barnekultur).
- Dramatisering.
- Forestillinger i barnehagen.
- Utfolde seg ved sang og musikk, og bruk av instrumenter.
- Introdusere ulike bygninger og steder i Tromsø til barna.

Natur, miljø og teknologi

Vi ønsker å gi barna positive naturopplevelser slik at de kan bli glade i naturen. Området i og rundt barnehagen gir oss flotte muligheter til å være mye ute i skog og mark. Men først og fremst er det gleden og leken som er i fokus når vi er på tur. Vi tar oss tid til å stoppe opp, oppleve og utforske ting sammen. Vi vil formidle friluftsliv som en del av den norske kulturarven og som en del av barnehagehverdagen.

1-2 åringene

- Lære om dyr og dyrelyder.
- Bli kjent og trygg på uteområdet i barnehagen.
- Erfare ulike årstider og vær.

2-3 åringene

- Være ute i ulikt vær.
- Lære navn på dyr og planter.
- Gå på korte turer i nærområdet.
- Enkel kildesortering.
- Se på bilder som er tatt på Ipad.

4-5 åringene

- Ulike eksperiment.
- Tur til Vitensenteret.
- Undre seg i naturen, oppleve endringene i årstidene.
- Lengre turer i naturen.
- Hundekjøring for 5 åringene.
- Enkel bruk av Ipad.
- Lære om å ta vare på naturen.
- Kildesortering og lære om energibruk.

Antall, rom og form

Vi ønsker å gi barna gode erfaringer i forhold til antall, form og rom i hverdagen. Vi vil jobbe med grunnleggende ferdigheter i telling, sortering og klassifisering, undre oss sammen og la barna oppdage sammenhenger.

1-2åringene

- Bruk av byggeklosser, duplo og puttebokser.
- Sortere leker.
- Telling.
- Orienter seg på kjente områder i barnehagen.
- Bruke begreper som liten/stor, over/under osv.

2-3 åringene

- Bli kjent med geometriske former.
- Orienter seg på kjente turområder.
- Bli kjent med enkle matematiske begreper.
- Bli kjent med primærfarger og antall.
- Rydde og sortere leker i de rette lekekassene.
- Telleregler.
- Enkel konstruksjonslek med duplo, Lego, tre klosser osv.
- Se på likheter og ulikheter, sammenligne.

4-5 åringene

- Bruke geometriske former.
- Koble sammen tall og mengde.
- Brettspill med og uten terning.
- Perle mønster.
- Lære matematiske begrep.
- Rydde og sortere leker.
- Bruke tidsbegreper som i går, i dag, i morgen osv.
- Geocaching.
- Orienter seg i ulike omgivelser.
- Begrepstrening høyre og venstre.
- Jobbe med problemløsninger og strategier i spontane og planlagte aktiviteter.

Etikk, religion og filosofi

Vi mener det er viktig at barna får forståelse for at vi er forskjellige. Gjennom å lære at vi er forskjellige og fokusere på ulikheter som en ressurs, også dersom andre kulturer er representert, legger vi et grunnlag for å respektere hverandre. Vi skal også lære barna respekt for andre religioner.

Barnehagen har kristen formålsparagraf som betyr at vi skal oppdra barna i samsvar med kristne grunnverdier.

1-2 åringene

- Tar del i høytidene som markeres i barnehagen.
- Oppleve at de er en del av et fellesskap.
- Lære noen grunnleggende sosiale ferdigheter.

2-3 åringene

- Bli kjent med andre kulturer og levesett, og lære at vi er likeverdige.
- Få hjelp til å løse konflikter.
- Lære om hvordan vi er mot hverandre.
- Lære tradisjonelle sanger og fortellinger i tilknytning til høytider.
- Ta del i høytidene som markeres.

4-5 åringene

- Bli kjent med Impande.
- Få kjennskap til kristne høytider og tradisjoner, samt andre kulturer som er representert i barnegruppa.
- Julekrybbevandring i Grønnåsen kirke for 5 åringene.
- Hjelp barn i konfliktsituasjoner til å finne egne løsninger.
- Skape tilhørighet til hele barnehagen.
- Lære at min væremåte påvirker andre.

Nærmiljø og samfunn

Barn skal få mulighet til medvirkning i det indre liv i barnehagen. Vi skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Barn skal få kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet.

1-2 åringene

- Bli kjent med barnehagen og uteområdet.

2-3 åringene

- Bli kjent med barnehagens nærmiljø.
- Dra på turer og bli kjent med byen.

4-5 åringene

- Begynnende kunnskap om barnekonvensjonen og menneskerettighetene.
- Kjennskap til samisk kultur.
- Legge til rette for begge kjønn.